

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDAȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se Ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Emigrările.

De Ioan Russu Șirianu.

Scriitorii pripășiți pela curțile domnilor mari din Țara Ungurească o să spună, în cărți groase și bine plătite, că vremuri mai strălucite ca acestea n'am ajuns. Ce vreți: la putere e fiul dumnezeescului Kossuth și al neîntrecutului Andrassy... Stăpânire națională care nu pleacă genunchi »Neamțului«, iar pe naționalitățile cari vor să rupă în patru scumpa mantauă rămasă dela Ștefan cel sfânt, le ține în frâu, încât cine zice »măc«, iute se trezește la — Seghedin.

Adevărul este însă, că niciodată n'au stat la cârma țării boieri cari să-și dea mai puțin seama de îndatoririle mari pentru țară! Niciodată nu s'a abătut asupra țării o pacoste mai mare fără ca cei dela putere să-și frământă capul cu lecuirea răului.

Să dăm dovezi.

Mai zilele trecute viceșpanul din Torontal a arătat, negru pe alb, că dela 1 Iulie 1903 până în luna trecută au plecat din acel bogat comitat nu mai puțin decât 75.000 țărani...

Congregația a luat la cunoștință și după aceea s'a adresat ministerului afacerilor din lăuntru să ia măsuri pentru stavilirea primejdiei... Același lucru l'au făcut și alte comitate. Ministrul a primit rugările, de citit, de bună seamă n'a avut vreme... I-o fi spus vre-un slujbaş că de ce e vorba. Ca să facă ceva, a mai sporit greutățile până să poată ajunge bieții oameni la paseportul

trebuincios pentru a lua lumea în cap. Și cu asta — basta!

Se înțelege, că în felul acesta nu s'a lecut nici un rău. Cel mult s'au mai sporit greutățile pentru desnădăjduiți.

Și astfel emigrările sporesc din an în an, din lună în lună. Țara ungurească pierde brațele cele mai vânjoase, pierderi cari o slăbesc mai mult decât orice războiu crâncen.

După cum arată însăși ministerul, în cele dintâi opt luni ale anului acestuia, în Țara Ungurească, socotind și Croația cu Slavonia, s'au scos 209.000 pasapoarte pentru emigrare. Nu greșim deci de loc nici nu mărim lucrurile spunând, că *statul ungar perde în anul acesta prin emigrări 300.000 suflete.*

Atâta putere de om n'a mai plecat dela vatra strămoșească. Atâta ar fi mult chiar pentru o țară care are de trei ori mai numeroși locuitori, cum e Germania ori Italia, care are și ea de două-ori mai multe suflete decât Ungaria.

Dela 1900 încoaci au plecat în lume (la America mai ales) atâția locuitori din Ungaria, cât n'au plecat nainte nici în douăzeci de ani. Ceeace dovedește luminos, ca raza soarelui, că nimeni nu și-a bătut capul să ușureze soarta oamenilor mai săraci, ci sarcinile au crescut din an în an, slujbașii și-au făcut de cap tot mai mult, dreptatea s'a ascuns să nu dea față cu ea și omul sărac năpăstuit, așa că numărul desnădăjduiților a crescut pe fiecare an. În șapte ani de zile

s'au dus un milion și jumătate de oameni.

Din fericire, români s'au dus mai puțini.

Tot așa de adevărat este însă, că și români se duc din ce în ce mai mulți. Nu-i putere care să-i rețină, căci frica de foamete și năcazul care se îngrămădește cu anii în sufletul românesc, (câte odată și dorul de câștig) îl face îndrăzneț chiar și pe cel mai blajin român... Stau adesea înmărmurit în mijlocul tinerilor cari vin pe aici cu grămada să le ajutăm a scoate paseport. Unii abea au scăpat de asentare ori din oștire și în viața lor n'au fost cale mai departe decât d'acasă până la Arad... Alții, mai în vârstă, lasă acasă nevastă și copii și părinți moșnegi, și totuși pleacă peste nouă țări și mări, fără să știe dacă se mai întorc ori de ajuns acolo, în necunoscuta și uriașa depărtare..

Caută să ne bucurăm d'un lucru: cei ajunși acolo, mare parte țin legătură cu cei d'acasă și după ce au strâns bani, se întorc la căminul părintesc. Se abonează apoi la foile d'aici (publicăm chiar azi o epistolă dela unul), iar banca »Victoria« din Arad îndatorează neamul românesc și țara întreagă cu grija ce-o are și ajutorul ce întinde fraților duși în America, învățându-i cum să-și grijească banii și cum să se poarte pentru a putea agonisi acolo și a se întoarce acasă teferi. Chiar »Aradi Közlöny« (dela 6 Oct.) a lăudat purtarea de grije a fruntașilor dela numita bancă.

Ar fi de dorit ca ceeace face »Victoria« pentru emigranții din aceste părți, să facă

POITA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

DIN ROMA.

O oră de noapte.

Note de P. Robescu.

Necunoscutei.

Foaierea teatrului Quirino este plin de lume. De-abia te poți mișca printre număroasele grupuri de pesoane, în această sală mică și îngustă, fără nici un decor, fără nici o policală: patru pereți ce odată au fost albi iar acum sunt îngălbeniți de fum de țigări. Intr'o parte trei uși conduc la logi și în sală, în altă patru deschideri largi făcute în zid despart strada de foaiere numai printr'un grilaj de fier, dându-ți impresia că te afli pe o verandă. Și pe stradă trec în sus și în jos grupuri de spectatori, cari au părăsit scaunele incomode și strâmte și au eșit pe pavagi ca să-și desmortească picioarele. În lumina cenușie a stradei, strânsă între teatru și un palat ale cărui ziduri nalte sunt acoperite cu diferite afișe de reclame, grupurile trec încet, târându-și picioarele pe pietre, în promenada liniștită a așteptării trecerii antractului, și când trec prin dreptul grilajului, în lumina vie ce se aruncă din foaiere, siluetele iau contururi hotărâte, iar rochiile albe ale femeilor, par strălucitoare. În foaiere, deși aproape complet deschis, căldura este bine simțită, iar fumul de țigări se ridică în valuri cenușii, turburând aerul și învălind lumea prezentă într'o ceață groasă. Mult se mai fumează în Italia! Aproape toată lumea plătește acest bir, femeile ca și băr-

bații, copiii ca și fetele și nu rare ori, pe stradă, te oprește vre un copil de opt sau zece ani, ce rându-ți un chibrit ca să și aprindă un rest de țigară stins ce-l ține între degetele lui fine și fragede.

Ușa de care stau răzimat conduce la logile din stânga și pe scenă. Pe lângă mine trec grăbiți, cu aierul serios și grav coriști cu mustățile rase, pe a căror față citești importanța mare ce-și dau, crezându-se fie, are un element așa de prețios în reușita operei, în cât par'că fiecare ar vrea să spuie că fără el, tot ceeace se cântă colo pe scenă, nu ar prețui nimic. Cu capul pe spate, cu pălăria trasă pe ochi, privind departe înainte, trec grăbiți, dând peste lume, împingând cu un gest mareț ușierul ce stă cu un teanc de bilete de contramarcă împărțindu-le celor ce ies.

Gălăgia este mare, în grupuri nu se poate înțelege aproape nici o vorbă, toți vorbind la o altă, gesticulând în fumul gros de tutun și peste toată clamoarea foaierei, un glas subțire și agasat al unui copil cu o față slabă, cu un corp de rachitic, strigă monoton și enervant »la Carmen, libretto dell'opera«, cu aceeași intonație agasantă, trecând printre grupuri, uitându-se indiferent la lume, cu gândul în altă parte, pe când dintre buzele-i largi și palide, iese regulat și enervant stridentu-i glas »la Carmen, libretto dell'opera«.

Două coriste coboară pentru a patra oară scara artiștilor și ies grăbite. Toaletele lor sunt sărăcicioase, fustele strimte și prăfuite se văd făcute din economie, bluzele îngălbenite de vreme și de usaj li-se lipesc de umerii înguști, întinzând cer-culețele din spate, și sub pălăriile cu flori veste-

jite și decolorate două chipuri palide, blonde, a căror ochi albaștrii obosiți sunt impresurați de număroase crețuri: tinerețea vestejită fără vreme. Și totuși și ele trec grăbite și grave, trântind cu putere pe ciment tocurile lor înalte, purtând pe fețele lor blonde și obosite, un aer de nespūsă importanță. Oare greierul nu crede și el că fără prețiosu-i cântec, armonia naturii n'ar valora nimic?

O sonerie lungă anunță reînceperea spectacolului. Grupurile se risipesc, publicul intră în sală și încetul cu încetul locurile se ocupă. Sub cupola de sticlă a teatrului, lămpile electrice trimit o lumină gălbue peste cei prezenți; scaunule de catifea roșie, logile brodate cu roșu, liniile roșii ce se coboară pe pereți între ele, culoarea roșie a decorului din jurul scenei, dau atmosferii un reflex portocaliu și în toată adunarea aceasta figurile și chipurile sunt așa de comune, așa de departe de adevăratul chip italian pe care-l vedem în ilustrații și în gând! Ochelarii cari se poartă atât de mult aci dau figurilor lor blonde un aer mai mult germanic; ochii albaștrii ai femeilor sunt așa de departe de negrul focos al rassei!

Cortina este curioasă, toată acoperită cu reclame, în cari neguțătorii de tot felul, își laudă cu litere groase produsele caselor lor, făcute cu așa de puțin gust estetic și artistic că-ți face o impresie dureroasă în acest oraș al artelor și al frumosului.

Muzicanții vin unul câte unul de-și ocupă locurile în dreptul pupitelor; o notă clară, un la al clarinetului sună lung și o mulțime de alte note se ridică în aer, ca un stol de paseri. Viorele răsună sub arcușurile ce trec peste coarde,

și celelalte bănci, căci numai așa ne putem da seamă: oare cât pierdem noi românii și cât câștigăm în urma emigrărilor fără sfârșit... Să urmărească, cu luare aminte, treaba asta îndeosebi preoțimea, ținând seamă câți se duc și câți se întorc, că e de mare însemnătate pentru neamul întreg mișcarea asta și dacă stăpânirea nu face nimic pentru ușurarea lucrurilor, să facem noi de noi ceva... Întâiu de toate să cunoaștem pe ceice pleacă; cât se poate, să stăm în legătură cu ei iar pe ceice se întorc, să-i ispitim asupra vieții d'acolo, — căci numai așa ne putem da seamă de întreaga afacere.

Iar toate acestea să le facem cu atât mai fără amânare, cu cât dela stăpânire nu-i de așteptat nimic. Cine știe, când vor putea fi înlăturați din fruntea treburilor țării miniștri aceștia, cari nu-și bat capul cu emigrările, și când vor ajunge acolo bărbați cu durere pentru popor și pricepuți în meșteșugul greu de a cârmui țara și a se îngriji de rosturile ei.

Regele Carol și boala M. Sale. *Se comunică din Sinaia că M. Sa Regele Carol al României s'a interesat personal de starea sănătății M. S. Împăratului Francisc Iosif.*

Suveranul român a rugat să fie ținut în curent de mersul boalei Augustului Său amic.

Vizita Marilor Duci la Sinaia.

— Corespondență particulară a «Tribunei». —

Sâmbătă 29/13 l. c. au sosit în Sinaia Marii Duci împreună cu întreaga Familie Regală și Princiară.

Cele mai riguroase măsuri de pază fuseseră luate, postându-se jandarmi din 50 în 50 de metri, pe tot parcursul linei ferate dela București până la Sinaia.

La orele 4 și un sfert trenul regal sosește în Sinaia. Muzica reg. I de geniu condusă de dl căpitan Kratochvil intonează imnul rusesc. Trupele dau onorurile, un ora formidabil pornește din toate piepturile pe când Marii Duci mișcați,

cobor din vagon însoțiți de MM. LL. împreună cu AA. LL. RR. Primarul orașului G. Manolescu întâmpinându-i le urează bună venire oferind Marelui Duce Maria Pavlovna un splendid buchet de rose și chiparoase. A. S. Marea Duceasă mulțumește foarte afabil.

Intrând în salonul de recepție, unde erau prezenți toți atașaii străini precum și număratoase persoane din elită se fac prezentările și în timp de 5 minute Marii Duci precum și MM. LL. se întrețin cu fiecare persoană. Se formează cortegiul, în trăsura dintâiu înhamată cu cei 6 cai poney ai M. S. Regina, iau loc A. S. Marea Duceasă împreună cu M. S. Regina. Urmează cea de a doua înhamată la Daumont, cu splendiții cai negri, dăruiți M. S. Regelui de Țarul Rusiei, în care luase loc A. S. Marele duce Vladimir împreună cu M. S. Regele. În al treilea landou ocupă loc A. S. R. Prințesa Maria cu A. S. Ducele Boris, al doilea fiu al Marelui Duce Vladimir, împreună cu A. S. R. Prințepile Ferdinand și micul Prințepile Carol. Vin apoi un alt șir de trăsuri cu doamnele de onoare ale A. S. Marelui Duce, acele ale M. S. Regina și A. S. R. Prințepile Maria. Breșul, cu 6 cai înainta și condus de surugiu în portul străvechiu, în care luase loc aghiotanții curților regală și princiară împreună cu aghiotantul A. S. Marelui Duce, contele Fesern.

Numeroase arcuri de triumf erau ridicate pe toate străzile ce duceau spre Castelul Peleş. De asemeni Vilele de pe parcursul acela erau frumos împodobite cu covoare și steaguri naționale. Prin păduri mișunau sute de agenți polițienești, dar paza era discretă astfel că afară de sergenții postaji ici și colo pe străzi Marii Duci n'au putut observa extremele măsuri de siguranță ce fuseseră luate deja cu două zile înainte. La Mânăstire s'au oprit, intrând cu toții în biserică unde s'a oficiat un scurt Te-Deum, de către părintele arhimandrit Nifon, înconjurat de tot soborul mânăstiresc. Corul sub conducerea dirigentului Constantin a intonat imnul rusesc, cu chiar cuvintele rusești, dând parte din răspunsuri la serviciul divin, de asemeni în limba rusă. Foarte atinși de această delicată atenție Marii Duci au mulțumit călduros.

Pornind spre Castel nu s'au putut destul mira și admiră pitoreștiile priveliști din spre munți precum și poetica stradă Carmen-Sylva ce duce spre Castel, paralel cu Peleşul al cărui susur face în partea aceea una din cele mai delicioase muzici ale pădurii.

Sosiți la Palat, AA. LL. Marii Duci au fost conduși în apartamentele odinioară ocupate de împăratul Francisc Iosif I, cu privilegiul vizitei M. Sale la Sinaia. Oare cari schimbări fuseseră aduse,

între cari un bogat număr de icoane religioase, cele mai multe foarte vechi și de un deosebit preț. A. Sa Ducele Boris e găzduit în Castelul Peleşor fiind oaspele AA. LL. Principilor Moștenitori.

Seara un prânz intim a avut loc, neluând parte decât câțiva din ambasadorii străini, precum și d-nii Miniștri cu doamnele.

S'a închinat în sănătatea micii principese Elisabeta a cărei zi aniversară era, grațioasa Prințesă împlinind în aceea zi, 13 ani. Cea mai vie animație a domnit în tot timpul prânzului.

Duminecă 30/13 l. c. Azi dimineață la orele 10 a. m. se anunțase participarea Marilor Duci la Sta leturghie, ce se oficia în biserică Stei mânăstiri. Punct la cea oră, trăsurile Regale își fac apariția pe poarta Stei mânăstiri.

Descind, M. Sa Regina, A. Sa Marea Duceasă, apoi M. Sa Regele, A. Sa Marele Duce, AA. LL. RR. Prințepile Ferdinand, Prințepile Maria, A. S. Ducele Boris, precum și micii Principi Carol, Elisabeta și Maria, împreună cu suitele.

Tot clerul aștepta la ușa bisericeii, de asemeni întreg corpul ofițeresc din localitate, cum și dl G. Manolescu primarul orașului, Rădulescu polițaiu Palade inspector polițienesc etc. Marele Duce sărută mâna părintelui Nifon, superiorul Stei mânăstiri, precum și crucea și Sta Evanghelie. Asemeni face și A. S. Marea Duceasă.

Lumea destul de aglomerată în biserică se dă respectuos în lături. Toți îi primesc. Marele Duce înalt cât un brad, spătos și voinic cu chipul sever și dârz, palid; puțin preocupat și surprins că poate pași cot în cot cu poporul. Marea Duceasă de asemeni înaltă, voinică și foarte frumoasă pentru cei 60 de ani ce-i poartă așa de ușor. Un chip senin și simpatic cum nu se mai poate. Ducele Boris tipul militarului rus, chipeș, frumos și mândru. Lumea îi privește cu simpatie și toți admiră religiozitatea cu care ascultau sta Liturghie, îngenunchind și închinându-se smerit.

La sfârșitul slujbei cu toții au vizitat întreg interiorul stei mânăstiri, Museul, Paraclisul și Trapeza unde se află vechea fântână, construită încă înainte de biserică, tot de Spătarul Cantacuzino. La amiază s'au înapoiat la Castel salutați respectuos de public, privind în treacăt schimbarea gârzei la Corpul de gardă.

După amiază Marele Duce împreună cu M. S. Regele au făcut o plimbare cu automobilul spre satul Moroeni, din vecinătatea Sinaiei, străbătând singuratelyca și frumoasa Cale a Codrului ce a plăcut extrem de mult Marelui Duce. Se zice, ca A. S. și-a fi exprimat în repețite rânduri mirarea

începând dela cea subțire trecând peste celelalte ca iar să vie la cea subțire unde acordarea fi-nește cu o variație de note fine și repezi scoase de artiști ale căror degete joacă pe coarde exercitându-se; flautul picură o cascadă de sunete în surdina; clarinetele se plâng cam răgușit; violoncelul are câteva note profunde ca o lamentație; cornețele și flügelhornurile țipă note stridente, iar toba mare bubue înfundat, sub loviturile ciocanului de lemn, — toate acestea producând aceea ploaie curioasă de note și de intonații bizare ce face o orchestră când își acordează instrumentele.

O altă sonerie s'aude undeva, departe, lămpile electrice se aprind la fiecare muzicant, bagheta măriștrului lovește pupitrul scoțând câteva sunete seci, repezi, sst, sst face publicul, și în tăcerea ce urmează, o clipă măriștrul stă nemișcat ca o statuie îmbrăcată în frac, cu brațele întinse în lături; ridică apoi mâna cu baghetă și dă semnalul. Tim, tam, tam; tim, tam, tim sună harpa, apoi viorile atacă primele măsuri într'un plâns lin de coarde.

Armonia crește, instrumentele unul după altul intră în concert și în mica sală a teatrului, plutesc valuri de muzică, aci plângătoare, aci vibrante. Pe jumătate ascunsă după harpă, îmbrățișând-o aproape, fata prinde cu degetele ei albe coardele, plimbându-și mâinile dela cele mai lungi

la cele mai scurte, cu capul puțin inclinat pe umărul stâng, privind când notele pe pe pupitru, când mâna măriștrului care bate măsura. Lumina lămpii dela note îi cade drept în față, pe care flutură un zimbet ușor ca o părere; ochii negri trec dela note la măriștru în sclipiri de fulgere, lămpile dela rampă se aprind deodată luminând viu partea de jos a cortinei și pe cadrul acela strălucitor, capul fetei se proiectează frapant, cu fața ei albă mângăiată de un zimbet, cu părul ei negru pieptănat sus în jurul căruia lumina vie a rampei pare o aureolă, și pe când sala se întunecă, perdeaua se ridică încet pe al treilea act din Carmen...

Un ciasornic bate o oră din noapte.

Lumea dela teatru s'a risipit repede, singur urc strada spre Quirinal. Aierul este calm și plin de lumina lunii pline care lucrește undeva dincolo de palatele nalte ale căror fațade cenușii se ridică amenințătoare în sus. Stradele pustii zac în semi-întunecul nopții, ca un rând de felinare stinse, cu umbre negre sub porți. În urechi, în suflet par'că simt vibrațiile muziceii.

Ce bine a fost cântată Carmen și ce dragălaşă părea harpista! În poziția ei, cu capul puțin inclinat spre stânga, surizând notelor, par'că îmbrățișa amoros harpa poleită ale cărei coarde vibrau sub degetele ei albe și lungi. În câmpul

binoclului, așa că nu se vedea decât ea, fata părea un tablou pictat, o minunată operă de artă, cu un joc curios de lumină între lampa electrică dela pupitru cu note ce-i albea fața ei surizătoare și între lumina blondă a rampei, care-i făcea ca o aureolă în jurul părului ei negru, care acum se vedea și mai întunecat pe fondul luminos. Pe scenă Don Jose își plângea amorul lui pentru Carmen; viorile sună lin, plângând cu coardele lor dragostea neîmpărțită a lui Don Jose, sala în semi-întunec ascultă dusă, lămpile pe jumătate revărsă o lumină somnoroasă, fata cu capul plecat își plimbă schinteile ochilor dela note la mâna măriștrului, iar pe pieptul ei o piatră lucitoare, poate un diamant, afârnată de un fir invizibil se leagă încoace și încolo cu fiecare mișcare a mânilor, ca o boabă de foc. Și când a apărut Escamillo, toreadorul, ce fanfară puternică sună orchestra și cum fugeau degetele fetei pe harpă și ce dans nebul săltă boaba de foc pe pieptul ei! Străluceau ochii negri, aruncă reflexuri scânteitoare piatra, flutură zimbetul pe fața ei palidă ce părea de marmură sub lumina galbenă a lămpii electrice...

...Strada se termină într'o scară lungă ce se urcă sus la Quirinal. Cerul este albit tot de lună; de cealaltă parte a scării, în înălțime, un carabinieri de gardă veghează în pustiul scării, rezimat de un stâlp, ca o umbră credincioasă a da-

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás măriștru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

și satisfacția de a se vedea în mijloc și alături de un popor atât de blând, atât de cuminte și bun!

Seara a avut loc un mare prânz cu 56 de tacâmuri la cari au luat parte toți domnii miniștri cu d-nele, consuli și miniștri străini cu d-nele, precum și număroase persoane din înalta aristocrație. La orele 9 a avut loc în marea sală de muzică un admirabil concert simfonic condus de dl G. Dinicu. Programul ales a fost executat cu o adevărată măiestrie, dl G. Enescu distinsul violonist a executat câteva soluri cu o artă ce a uimit adânc pe înalții oaspeți, bisându-l. De asemenea dl Boscoff la piano. I. definitiv o zi și o seară ce a lăsat prea frumoase impresii Marilor Duci.

Luni 1/14 l. c. Astăzi dimineața Marii Duci au făcut plimbări pe jos, pe potecile din vecinătatea castelului Peleş, până la cuibul Prințesei. Au admirat dese privești fermecătoare ce se deschid spre munți și valea Prahovei, din fiecă luminiș. Marea Ducesă a spus: »Sinaia și castelul Peleş e raiul unui vis frumos! La dejun, orchestra măestrului Ciolac a delectat pe distinși oaspeți. Îndeosebi »Ciocârlița«, frumoasa melodie națională a atras atențiunea Marelui Duce, descărându-i fruntea îngrijorată și făcându-l să se exprime că-i una din cele mai vioaie melodii ce a ascultat-o vre-odată.

După amezi au făcut o plimbare cu automobilele până la Azuga unde au vizitat fabricile de postav și sticlărie. Apoi s'au înapoiat la Bușteni. Tot satul le ieșise întru întâmpinare, flăcăi și fete în port național stau frumos înșirați pe marginile șoselei.

Școlile dela Azuga și Bușteni, o companie de mici dorobanți așteptau pe două rânduri în fața poartei bisericii domnești.

Când sosesc automobilele strigăte entuziaste pornesc din mulțimea poporului. AA. LL. Marii Duci împreună cu MM. LL. Regele și Regina AA. LL. RR. Principii Moștenitori, Micii Principii cu toată suita cobor, intrând în biserică. Aci sunt întâmpinați de Arhimandritul Dionisie, superiorul bisericii ce le oferă crucea și evanghelia întru sărut. Un Te-deum se oficiază și corul mănăstirei Sinaia (chiamat într'adins) atrage atenția Marelui Duce care laudase în ajun la biserică din Sinaia, măestria cântului, întrebând pe M. Sa Regina ce cor e acesta, de semănase așa mult cu cel din Sinaia.

După sfârșitul Te-deumului, AA. LL. vizitate școala, o căsuță model după Domeniul Coroanei, admirând mult interiorurile originale și porturile fetelor române. Se întorc apoi în apartamentele superiorului bisericii, unde iau cu toții ceaiul. A.

Sa Marele Duce lasă ca dar bisericii din Bușteni două frumoase cununi din aur cu pietri scumpe. Mulțumește călduros Sfinției Sale pentru frumoasa primire și plec urmați de aceleași călduroase aclamări.

În astăseară va avea loc la palat un mare prânz de o sută de tacâmuri, la care sunt invitați afară de d-nii miniștri și autoritățile locale, dl primar G. Mănolescu, dl maior Sănătescu comandantul bat. de vânători ce face garnisoria în Sinaia, precum și Sfinția Sa Părintele Arhimandrit Nifon, superiorul mănăstirei. După prânz la orele 10 va avea loc o frumoasă reprezentație teatrală, aranjată de dl Davilla, jucând d-ne, d-re și d-ni din elita bucureșteană.

Mâne Marți va avea loc o revistă militară pe platoul casărmilor, la care vor lua parte Marii Duci. Vizita AA. LL. s'a prelungit până Joi. M.

Dr. I. Suciuc între alegători.

Adunarea din Boroșineu.

Dupăcum anunțasem, la Ineu era convocată pe ziua de Duminecă, 13 Oct. n. la orele 2 d. a. adunarea populară, atât pentru ca să asculte darea de samă a deputatului național dr. Ioan Suciuc, cât și spre a se pronunța din nou împotriva alor ori ce fel de restrângeri a sufragiului universal secret, în legea, care are a fi adusă, ca impusă de Rege și promisă de silă din partea coaliției.

Venit dl deputat la Ineu a intrat la casa ospitală a dlui avocat dr. T. Burdan. Poporul adunat pe ora adunării în masă foarte impozantă a decis să întâmpine cu toții pe dl deputat, mergând în cale-i, în frunte cu muzica, cu vestita »olăh rezes banda«, care a făcut atât de multă furoare când cu alegerea dela Beiuș, — până la locuința dlui avocat Burdan.

Aici l-a bineventat pe dl deputat în numele poporului prin calde cuvinte învățătorul Pavel Dirlea, iar dl Suciuc a mulțumit în termeni plini de simțire.

Au plecat apoi în mare și impunător convoiu, între sunetele imnului național și a aclamărilor, inteligența și poporul, în frunte având pe iubitul deputat național,

până la locul adunării, dinaintea sfintei biserici gr. or. române.

Adunarea a deschis-o ca președinte simpativul nou protopop al Inelui, părintele Ioan Giorgia.

Vorbirea deputatului dr. I. Suciuc.

Între vii aplauze a urcat apoi tribuna deputatul dr. Ioan Suciuc, care a vorbit pătrunzător timp de peste una și jumătate oră poporului, fiind ascultat cu multă atenție și mare însuflețire și des acoperit cu aclamări și aprobări.

Dl Suciuc a vorbit mai întâiu despre strânsa legătură dintre el și poporul din cerc și despre greaua misiune, care a primit o prin alegerea de deputat.

Arată în ce greșire cad aceia, cari așteaptă dela actualii noștri deputați mari succese parlamentare și cred, că prin vorbiri frumoase și dese o să putem câștiga ceva dela detentorii de azi ai puterii publice. Atari așteptări le află pentru deocamdată de utopistice, pentru că guvernul și partidele guvernante de azi nici simț nu posed spre a reaga la argumentare justă și loială, fie ea cât de elocintă.

Alt parlament trebuie să se compună, alți oameni trebuie să ajungă la cârmă și în dietă, spre a putea noi avea cât de puțină speranță, că o să aflu răsădit glasul și ascultarea plângerilor noastre. Acestui parlament cu vorbe și vorbiri nicidecât, ci numai cu fapte o să-i știm impune.

Trece apoi dl Suciuc a explica poporului la înțeles, cum dela acțiuni politice numai un partid bineorganizat și formal militărește disciplinat este și poate fi capace.

Se provoacă exemplul tins de partidul social-democrat, care deși constă abia din 2 300 mii de cetățeni, totuși a stors admirarea tuturor prin acțiunea-i impunătoare, care numai organizării sale perfecte o poate mulțumi, care acțiune — oricât își dă silința contele Andrassy ca s'o ia în zeflemea — a umplut de spaimă clasele dominante.

Alt respect le-am însuflă și noi naționaliștii și în primul rând noi, românii, dacă am fi bine și strâns organizați și dacă — începând dela primul deputat și până la ultimul sătean — ne-am îndalînă a ne supune unei discipline necondiționate de partid.

Aduce de exemplu neconstataver alegerea dela Beiuș, unde victoria frumoasă nu are a se atribui afară de însăși dlui Lucaciu, nici lui Stan nici lui Bran, ci singur numai organizației și disciplinei, care pe momente date s'au putut introduce și între rândurile luptătorilor românești.

toriei. De jos, silueta lui neagră pare desemnată și așa nemșcat cum stă, pare mai mult o închipuire al cărui bicorn îi dă o aparență din secolul trecut.

Nici un șgomot, nici o rumoare nu turbură noaptea; pașii mei sună pe marmura treptelor. Însă pe măsură ce mă urc un murmur de apă se face din ce în ce mai distinct, mai clar și izbucnește puternic când am ajuns în piața în mijlocul căreia, o coloană de apă asvârlită în sus, cade șgomotos în bazinul de porfir roșu al fântanei lângă care Dioscurii Castor și Polux stau țepeni, coloși de marmoră lângă doi cai enormi. Și în piața largă și albă toată de lună, palatul regal doarme cu porțile grele de stejar închise, cu soldatul de sentinelă rezemat de gheretă, dormind poate și el sau poate visând la o noapte asemenea acesteia, petrecută undeva într'un colț de țară, sub frunzele unui portocal și în tovărășia vre-unei frumoase italiene.

În cealaltă parte a pieței palazzo Consulta stă umbrit, vânat, cu grupurile de marmoră de d'asupra porților ce au un efect bizar în obscuritate, iar în dreapta piața se termină cu o terasă, al cărei parapet de marmoră pare de hârtie albă. Luna sus revarsă lumina ei somnoroasă peste cetate, cerul pare prăfuit de o pulbere de aur ce se revarsă ca o ploaie fină peste coperișurile caselor ce se grămădesc jos unele lângă altele în împerecheri ciudate, peste stradele ce se văd de aici din înălțime ca tăieturi profunde marginite de ziduri ce negre se coboară în jos. Colo, departe, o dungă neagră fină, mai mult o părere: columna lui Marcu Aureliu și dincolo, de cealaltă parte a orașului enormul dom al lui San

Pietro stă în ploaia de raze blonde cu silueta lui de colos dormind peste Roma, cu contururile lui elegante ce se pierd în noapte.

O lumină curioasă se lasă peste Roma, s'ar crede că tot ceriul, tot aerul este plin de o pulbere fină și că fiecare grăunte de praf scânteiază iar luna piină colo sus stă de strajă, palidă și îngândurată, căutând să descifreze din contururile șterse ale caselor, locul monumentelor și al stradelor, cari se pierd în ploaia de lumină.

Pe strada »Venti settembre«, palatele dorm duse, cu persianele închise, desemnându-și liniile negre ale porților și ale ornamentelor și pe măsură ce mi rămân în urmă, se șterg din ce în ce în lumina difuză. În dreapta palmierii dintr'o grădină își trimit pe pavagiul alb umbrele bizare ale frunzelor lor palmate și stau așa de neclintite că par că sunt vrăjiți. În urma mea palatul regal pare o umbră albă pe care ghereta sentinei face o pată cenușie și undeva departe, colo în ceața blondă murmură fântâna Dioscurilor, cu un glas slab și pierdut.

Din ceriul prăfuit de lună, o pace nețărnută se lasă peste Roma; palatele se înșiră unul după altul pe strada aceasta, se șterg și se confundă în depărtare, iar în zidurile lor înalte și drepte poartă și în somn un aer de demnitate mândră, ce spune de noblețea celor două mii cinci sute de ani de existență a Cetății Eterne. Ca puncte de lumină galbene felinarele se înșiră unul după altul, la început rari, apoi din ce în ce mai dese până ce se confundă unul cu altul într'o linie de foc.

Lângă enorma clădire brună a ministerului de

finanțe, arborii grădinei par de doliu, umbrele lor sunt așa de negre și așa de net desemnate, că par făcute cu cerneală.

...Nimeni nu trece, pustiu se lasă pe ceriul senin, pe care câteva stele deabia pot răzbi cu ochiul lor sclipitor prin lumina lunii; un liliac trece orbit de lună, și se lovește de ramuri și piere; pufnește de câtevoari un tren undeva departe ca un oftat în vis; spintecă tăcerea un șierat scurt de mașină ca un țipet ce se oprește uimit de tăcerea ce o sfășie; doarme Roma sub privegherea lunii ce din înălțimea înstelată a fost martoră mută la creșterea ei în secole. În vraja luminoasă, povestea lungă a vieții, suvenirurile frământărilor, triumful gloriei sau regretul timpilor trecuți visează Roma? Unde sunt siluetele lungi și albe ale anticilor romani? Azi stradele pavate lucesc albe, casele își ridică zidurile uniforme alinate frumos pe trotuare, felinarele se înșiră regulat și peste orașul modern ce doarme ca fermecat, plutește un parfum vag de rose, o odoare subtilă ce se înalță ca un regret peste amintirea lucrurilor și ființelor ce altădată au trăit...

Roma, Septembrie 1907.

H A Z.

La gară.

- Dă-ne trei bilete de clasa II-a.
- Unde plecați?
- Nu e treaba dumnitale.

Chizășia succeselor noastre în luptă nu poate fi dar alta, decât singur și numai organizarea bună și temeinică, pusă pe baze trainice și inatcabile.

Nu mai așa o să putem da și în viitor piept cu contrarii noștri politici, numai așa o să învingem totdeauna și în toate locurile ca la Beiuș și Lugoj și o să împiedecăm cazuri ca la Bocșa.

Știm, cum înainte d'ă intra noi iar în activitate, ni-se interzicea prin guvern orice fel de organizare. Azi nu ne mai poate opri în a ne organiza noi sub scutul partidului dietal național, în toată țara, în toate comitatele, în toate cercurile și în toate comunele singuratice. Și-a dat silința și guvernul actual, ca să ne pună piedeci în cale și fiindcă faptul ezistării partidului naționalist parlamentar nu-l mai putea nega, cel puțin titlul de drept de a ne contopi noi pe principiul naționalismului în partid, încercă să ni-l tragă la îndoială.

Azi însă și cu aceasta încercare au încetat, azi partidul național este recunoscut și de iure din partea majorității dietale.

Nimic nu ne mai stă și nu ne mai poate stă deci în cale, ca noi să vărsăm duh și viață în partidul nostru național prin întruparea organizării perfecte a acestui partid în fiecare comună locuită de români, în fiecare cerc locuit de români și în fiecare comitat cu populație românească.

Ducerea în îndeplinire a acestei organizări bune de partid este — după părerea dlui Suciuciu — cea mai urgentă și cea mai capitală datorință a deputaților actuali și trebuie, că fără orice pierdere de timp, mai mult în decursul iernii pretutindeni să se facă organizarea partidului național român.

El unul își leagă mandatul de aceasta convingere intimă a sa și declară, că încât clubul dietal al naționalităților nici acum nu o să ia măsuri posibil grabnice, ca lucrările de organizare strânsă a partidului nostru național și cele de introducere a disciplinei în sânul însăși clubului dietal și apoi a întreg partidului — să fie puse la cale: va fi siliți a renunța dela mandat.

Stăm în fața unei lupte grele, nespuse de grele. Pentru că azi-mâne, în fine totuși va trebui să ajungă depus pe masa dietei proiectul de lege a introducerii sufragiului universal.

De nu am ști bine, că la ce țintesc ei, contrarii noștri politici, am așteptă cu bucurie aceea zi mare, dar o știm, că o să aducă o lege plină de restricțiuni direct în contra noastră îndreptate, vor să încerce a ne răpi de drept, a ne scurta sub titlu că tem soarta patriei de noi.

Și ca să-i putem împiedecă, mare și grea luptă o să avem a purta.

Nu-i eschis, că noi, aderenții sufragiului universal o să fim siliți a împiedecă proiectul lor schimonosit în a deveni lege, neputând admite ca să fim scurtați în drepturi față cu alții numai și numai pentru că suntem români și ținem la sângele și limba maicei noastre.

Trebuie dar să ne organizăm în fața luptei mari, care ne stă înainte.

Pe deasupra nefericirea că bunul nostru Monarh este bătrân și bolnav și nici de ce va aduce ziua de mâne, nu suntem siguri.

»Acum ori niciodată« să fie deci lozinca noastră, și la ordnul dat din partea deputaților, organizarea să se facă cu cea mai mare însuflețire și dor de jertfă.

Trece apoi a explică poporului, că alegerile congregaționale, cari se vor face în comitat în Joia viitoare vor fi proba pentru alegătorii din cercul Ineului, că țin ei oare la partidul lor îndestul ori ba.

Aici notarul Strasser îl întrerupe, susținând, că dl deputat n'are drept a vorbi și despre alegerile municipale. Dl Suciuciu nu-l ia în seamă ci continuă a explică poporului, cum trebuie să purcedă la alegerile membrilor congregaționale întocmai ca la alegerile dietale: votând numai pentru candidații naționali.

Face apoi istoricul sesiunii dietale expirate ocu-

pându-se dinadins cu legile mai de însemnătate aduse în acest restimp și cu ascuțitul lor îndreptat în contra unor clase și popoare.

Atinge incidentul cu deputatul Vaida și stigmatizează cu aspre cuvinte josnicul atac îndreptat în contra iubitelui său coleg și amic.

Aici adunarea îi face unanime ovații dlui dr. Suciuciu, ca unuia care cu pieptul său a oprit în cale năvala dată în dietă asupra dep. Vaida.

Deputatul Suciuciu continuă apoi, asigurând poporul, că toate încercările contrariilor șovinisti d'ă înfrică pe deputații noștri, vor rămâne zadarnice și el unul, ca toți ceilalți, nu va ezită a-și expune chiar și viața la periclu acolo unde cinstea pretinde să nu cedeze, să nu dea îndărăpt.

Incheie apoi cu o apostrofă a poporului din Boroșineu, care totdeauna s'a dovedit a fi la înălțimea chiamării sale și cu mulțumită la adresa poporului ascultător.

Frenetice aclamări au acoperit incheierea vorbirei deputatului Suciuciu.

A luat apoi cuvântul dl Pavel Dirlea, care a motivat și propus o moțiune prin care adunarea să exprime împotriva ori cărei restrângeri a dreptului de vot în cadrul legii pentru sufragiul universal.

Adunarea a primit unanim moțiunea propusă și a votat totodată între nesfrâșite ovațiuni mulțumită și deplină încredere deputatului dr. I. Suciuciu.

Incheierea adunării.

Președintele adunării, protopopul I. Giorgia a încheiat apoi adunarea, după ce deputatul dr. Suciuciu a vorbit la directă invitare a multor alegători maghiari prezenți între dese aprobări și unguște despre sufragiul universal.

La adunare a luat parte toată inteligența din Ineu, cu protopop, preoți și învățători în frunte, advocații George Feier, dr. T. Burdan și Sever Barbura, protopopul Bocsigului, Dimitrie Nistor, preoții Dim. Popovici din Cermeiu, Ioan Popovici din Birsă, Petru Pinteș din Voivodeni, Romul Popovici din Mănerău și alții.

După adunarea poporul iar a petrecut pe iubitul deputat cu toții până la casele dlui adv. dr. Burdan, unde de despărțire dl Suciuciu a mai mulțumit încă odată poporului și inteligenței pentru căldura primirii și a adresat câteva cuvinte de laudă și îmbărbătare către junii țărani inoani.

Cu trenul de seară apoi s'a reîntors dl Suciuciu la Arad.

Intre alegători.

Deputatul V. Goldiș va ținea dare de seamă Duminecă, 20 Octomvrie după cum urmează:

Mândruloc, la orele 10 a. m.

Cicir, la orele 11 și jum. a. m.

Soboteli, la orele 3 d. a.

Deputatul dr. St. C. Pop va ținea darea de seamă Duminecă în 20 Octomvrie n. la orele 11 înainte de amiazi în Șiria lângă »Casa națională«, iar după amiazi la 3 și jum. în Târnova înaintea casei comunale.

AVIS!

Abonenții cari n'au plătit încă întreg abonamentul pe 1907 sunt rugați să se grăbească a trimite sumele restante și curente, ca să nu se facă vre-o împiedecare cu trimiterea ziarului, deoarece și pe noi ne costă mult marcele, redactarea și expedarea ziarului și nu putem anticipa abonenților, cari nu plătesc înainte.

Boala M. Sale împăratului.

După știrile sosite ieri se vede că starea sanitară a împăratului s'a întors spre bine, febra i-a scăzut și tusa s'a rărit. Ieri nainte de prânz a fost în Schönbrun ginerile împăratului archiducele Francisc Salvator, care însă n'a intrat în odaia augustului bolnav, ci a cerut informații despre starea M. Sale dela medicul de curte. Mai târziu s'a înfățișat la castel moștenitorul de tron Francisc Ferdinand. Pe el l-a primit împăratul și moștenitorul de tron după aparență s'a reîntors vesel în Viena.

Iată telegramele de ieri:

Viena, 15 Oct. Buletinul dat la orele 9 dimineața. Noaptea a fost satisfăcător de liniștită și tusa i-a conturbat mai puțin somnul ca până acum. Azi dimineața împăratul n'a avut călduri, dar bronchita nu s'a schimbat. M. Sa s'a sculat la orele 5 dimineața și peste cinci minute au deschis ferestrele camerei de culcare pentru aerizare.

Viena, 15 Oct. orele 11 a. m. Impăratul tușește iară mai tare. Are și puțină febră. Starea subiectivă a M. Sale pentru un moment nu e chiar bună, dar catarul se descompune.

Viena, 15 Oct. Bursa s'a îndreptat la știrea că M. Sa e mai bine.

Din cercul profesorului Neusser reproducem următoarele: Profesorul Neusser a constatat că boala M. Sale e o pneumonie catarală. E infectată aripa dreaptă a plomânului, și în plomâni sunt mai multe depozite mici de imflamații puroioase. Boala însăși nu se ține de cele mai grave fiindcă depozitele nu sunt număroase. Profesorul crede că boala nu va avea o durată lungă, care însă datează de mai multă vreme.

Pneumonia catarală suprindese adeseori pe oamenii mai bătrâni. E o boală îndelungată care poate deveni primejdioasă prin faptul că febra permanentă istovește inima.

Se știe că M. Sa e un mare fumător și nicotina atacă inima. Dacă așa dară boala împăratului deși nu e gravă — totuș ar putea da cauză la temeri serioase, provine de acolo, că inima ar putea provoca complicațiuni grave, având în vedere mai ales etatea înaintată a M. Sale.

Din România.

Un important consiliu de miniștrii este convocat pe Miercuri. În acest consiliu se vor lua hotărâri definitive în privința reformelor ce le va prezenta guvernul în sesiunea agrară.

Cu ocazia vizitei pe care a făcut-o la Mitropolie Marele Duce Vladimir, I. P. S. Sa Mitropolitul Primat a făcut o admirabilă impresie Alteței Sale Imperiale.

Marele Duce a sărutat de două ori mâna Inaltului Prelat, și a plecat exprimându-și marea satisfacție că l-a cunoscut.

Statistica agricolă în România. Zilele acestea va apare în »Monitorul Oficial« statistica agricolă, partea II, cuprinzând recoltele de vară și întocmită de serviciul statisticii generale din ministerul domeniilor.

Înainte de de-
jun, dacă beai
un jumătate de
poc al de apă
amară o o o

Igmândi

alui Schmidthauer,
stomacul neregulat îl aduce în
ordine în decurs de 2-3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac, intestine și de sânge, tot așa în contra îngrășării, contra trohnei, respirării grele, gâlbănare, umflarea ficatului și fierii, diabetă, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne. Comandă se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komarom. Se poate căpăta în fiecare farmacie mă

bună și prăvălie de coloniale. Prețul unei sticle mici 30 fil., mari 50 fil.; să nu se

confunde cu Ită apă amară.

După cercetările făcute în comunele rurale și la marii proprietari, rezultatele sunt următoarele: Grâul a dat o producție mijlocie de 8 hr. 7 la ht., însumând în total o cantitate de 14.900.000 ht. în țara întreagă, cu 26 milioane mai puțin ca în anul trecut, și cu 15 milioane inferioară unei recolte de mijloc.

Săcara a înregistrat 6 hl. 1 la hectar în total 900.000 hl. Orzul și orzoaica au reușit bine: 13.9 mijlociu pe hect., în total 7 milioane hectolitri; ovăzul 17.8 la hect., 6.300.000 în total.

Cultura rapiței a fost neînsemnată anul acesta. Toată producția nu trece peste 53.000 hl.

În anul a suferit de asemenea din cauza secetei, dând o recoltă mijlocie de 4.4 hl. la ht. și în total 56 mii hl.

În ceea ce privește cultura porumbului, serviciul statisticii generale s'a mărginit să facă o estimare aproximativă pe baza informațiilor culese dela marii cultivatori.

După aprecierile acestora, recolta este de mijloc, cu o producție la hect. de circa 11 hl. care va însuma aproximativ 20—22 milioane hl. pentru întreaga țară.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 Octomvrie. n. 1907.

— **Sfințirea bisericii din Pociovești.** Prea Sfințitul episcop Ioan I. Papp a venit dela sfințirea bisericii zidită de dânsul în Pociovești. Precum am aflat s'au petrecut prin Beiuș și Pociovești lucruri cari ne înveselesc pe toți, anume manifestația raporturilor cordiale dintre biserică gr.-or. și gr.-cat., prin reprezentanții lor cari au avut întrunirea la acele înălțătoare serbări.

Vom da ulterior raport special.

— **Președintele camerei Justh Gyula în primejdie.** Ieri după prânz președintele camerei Justh a trecut printr'o mare primejdie. Venind cu trăsura din Tornaia la Arad în societatea fiicei d-sale Ella Justh în etate de 17 ani, ca să plece la Pesta cu trenul accelerat de 4 ore, pela orele 3 și jumătate lângă fabrica Neumann cail s'au speriat de automobil-omnibusul care venise în față, vizitiul n'a fost în stare să-i înfrâneze și s'au izbit cu trăsura de un stâlp de telegraf, roatele dinainte ale trăsorei s'au rupt, iar trăsura s'a răsturnat în șanț însăș prezidentului și fiicei sale le a succes să sară din trăsura fără să li-se fi întâmplat ceva.

— **Emigrările în săptămâna trecută** au fost după cum urmează: Au sosit la New-York 1547 slovaci, 524 unguri, 378 croați, 276 nemți și 172 români.

— **Masa studenților români din Brașov.** La 1 Octomvrie st. v., s'a deschis masa studenților români din Brașov în prezența membrilor comisiei administrative a acestei instituțiuni umanitare. Pentru anul acesta masa a fost plasată din nou la dl Dumitru Avrigeanu, care și în anii trecuți a oferit elevilor primiți la masă un prânz bun și în toate privințele satisfăcător.

— **O groaznică scenă de măcelărire, asemenea celei dela Pânade** s'a petrecut Duminecă seara în comuna Christian, aproape de Brașov, — scrie »Gaz. Trans.« — Victimele măcelului au fost, iarăși țărani români din această comună, iar agresorii, cari s'au năpustit asupra oamenilor nevinovați, au fost o patrulă de husari ai escadronului dislocat în comună. Cazul înfiorător s'a petrecut în cârcima aflătoare în partea comunei locuită de români. Mai mulți feciori, cari luau parte acolo la joc, au avut o ceartă cu câțiva husari. S'au încăierat și cearta a degenerat în bătaie. Unul din husari să fi fost rănit în luptă cu câteva lovituri de cuțit. Acesta a alergat în casarmă, cerând ajutor. A venit o patrulă,

al cărui comandant, fără de a mai cerceta lucrul, a dat ordin de atac asupra bieților oameni, ce se aflau în cârcimă, **măcelărindu-i în mod groaznic, așa, că 18 țărani români au fost grav răniți.** Teroarea aceasta a produs cea mai mare indignare între locuitorii români ca și sași. Vaiețele sârmanilor vulnerați își rupeau inima. Trist a fost că bieții oameni au trebuit să aștepte până a doua zi necăuți, căci nu era medic în sat.

— **Minciunile lui Corcan.** Sub acest titlu »Lupta« scrie: Vestitul solgăbirău al cercului lam a pornit proces de calumnie împotriva domnilor L. Bolcaș și D. Birăuțiu pentru două știri apărute anul trecut în ziarul »Poporul Român«. Acest proces s'a dezbătut astăzi. În apărarea sa, dl Corcan a spus și o minciună susținând că »corurile bisericesti, sub pretextul că învață numai cântări bisericesti, agită împotriva statului«.

Această minciună e demnă de cel care a spus-o și ne dă măsura cuvenită pentru a cunoaște caracterul acestui om pățimăș.

La pertractare s'a prezentat numai dl Birăuțiu, care a fost pedepsit la 14 zile închisoare și 100 coroane pedeapsă în bani.

De notat este că *tribunalul n'a permis ca inculpatul să dovedească faptele din articolul incriminat.*

— **Dela un român emigrat în America,** primim următoarea scrisoare: Onorată redacțiune! Eu al dvoastră abonent Achim Crașovanu, mă aflu astăzi departe de dvoastră înstreinat în America, însă până acum, la trimiterea acestei epistoale, mă aflu viu și sănătos poftindu-vă și dv. fericită sănătate ca să puteți lucra și mai departe cu spor pentru binele poporului român, învățându-l și povățuindu-l spre înaintare și a fraților care se află cu credință unul cătră altul.

Iar mai departe mă rog de dv. să nu fiți supărați pe mine, că am plecat dela casa părintească și nu am plătit abonamentul pe anul 1907, dar vă rog și a doua oară, că de nu l-a plătit copilul meu până acum la primirea acestei epistoale, să-mi scrieți, că eu bucuros îl plătesc de aici, că eu i-am trimis epistoale în care am zis, că dacă capătă foaia regulat acasă pe adresa mea să o plătească și să mi scrie, să știu și eu despre aceasta.

Primind răspuns dela dv. voi trimite banii îndată, să-mi scrieți și despre acel octoih ce este numit »Cantorul Bisericesc« ce se află gata căci în luna lui Februarie, când am plecat de acasă, tot i-am scris învățătorului nostru din comuna Fizeș Simion Tomescu, dar mi-a răspuns că nu a fost ieșit de sub tipar.

Vrând a-l cumpăra noi cantorii din strana stângă dar pentru sta biserică și mă rog de este gata și se poate vinde să mi scrieți, că eu văzând anul acesta neroditor în întreaga țeară, eu singur de aici prin rodul muncii din America vreau să-l cumpăr ca dar pentru sfta biserică în care am fost cantor din anul 1882 până în ora în care m'am despărțit de comuna și de biserică mea. Vă salut cu frățescă stimă, Achim Crașovanu, în South St. Paul Min P. B. 246 N. America.

— **Accidentul țarului.** — »Lokalanzeiger« primește din Petersburg vestea că țarul și familia sa, plecând de pe yactul »Steaua Polară« într'o barcă cu vapor, spre a se duce pe uscat ca să se preumbe, barca s'a prins între stânci. Țarul și membrii familiei sale foarte turburați au trecut în altă barcă.

— **Ofițeri sârbi refuzați.** Guvernul sârb nu de mult s'a adresat către guvernul francez cu rugarea să primească douăzeci de ofițeri din artileria sârbă în armata franceză ca să învețe manipularea tunurilor noi cu tragere repede. Ministrul de finance Pipuart le-a satisfăcut rugarea cu plăcere și a cerut lista numelor ofițerilor, pe care l-a și primit.

Ulterior guvernul sârb a mai adăugat patru ofițeri cari au luat parte la conspirația contra regelui Alexandru. Ministrul de războiu Piquart, după cum se scrie din Franța a refuzat de a primi și pe acești ofițeri și a oprit pe ofițerii francezi ca să întreție relații cu ei.

Cei patru ofițeri au fost siliți să părăsească Parisul.

— **Moștenitorul Germaniei în funcțiune civilă.** Se vestește din Berlin, că împăratul Germaniei, l-a absolvat pe moștenitorul de tron din serviciul militar, pe un an. Moștenitorul de tron la dorința proprie se va duce pe un an la ministerul de interne, ca să studieze administrația civilă. Moștenitorul de tron de prezent ia parte la toate consiliile ministeriale, mai departe se vor lua măsuri ca moștenitorul de tron să poată asculta prelegerile reprezentanților științei și ai practicei. Moștenitorul și-a început deja noua chemare.

— **Concertul din Bonțida.** Primim următoarea întâmpinare: La atacurile îndreptate contra mea în »Tribuna« pentru participarea la concertul amintit dați-mi voce să răspund cu următoarele: Înainte de concert cu vr'o 10 zile a venit la noi prim-pretorele cercului care a aranjat toată expoziția și concertul care a avut loc cu ocazia asta, și m'a rugat să cânt cu vocea un punct în program. Eu nu am voit să fac asta nici la un caz fiindcă nu am avut deloc voce să mă amestec cu unguirii, de cari totdeauna ne-am separat. Pe urmă însă după multe sfortări, argumentând el cu aceea, că venitul se va da nenorociților prin foc din Borșa cari sunt toți români, m'am învoit dar numai așa dacă permit să cânt românește și nemțește. Ei s'au învoit și mi-au aprobat programul făcut în pripă. Le-am spus însă că o fac asta numai pentru scopul nobil și românesc și numai așa dacă numele nu-mi va figura nici în invitări nici în programul tipărit.

Înainte de concert cu 3 zile primesc o scrisoare dela primpretorele că ar fi dorința fișpanului care e patronul expoziției și a concertului să cânt ceva și ungurește fiind publicul unguresc. Eu cugetând că »scopul sfințește mijloacele« după ce m'am consultat cu mai mulți români, m'am învoit și la asta, deși cu inimă neliniștită!

Invitare mie nu mi-s'a trimis și așa numai ulterior din ziare am știut că contra înțelegerii noastre, mi-s'a tipărit numele, și atunci am plâns, știind că cine nu va cunoaște condițiile și împrejurările mă va condamna, deși eu toate numai din inimă bună și dragoste față de cei nenorociți de un sânge și de un neam cu mine le-am făcut!

Că ce a urmaș, se știe! Necultura și barbaria celor de altă limbă și de altă lege a izbucnit în fluereturi și huidueli, ceace însă nu m'a împedecat să cânt încă cu mai mult foc și mai mare tărie cu fața aprinsă și ochi scânteetori — ceace s'a întâmplat prima oară la un concert al unguirilor — doina românească!

Ași fi nemângăiată dacă publicul românesc și după aste nu m'ar ținea deamă să ocup loc în șirul luptătorilor falnici în lupta pentru neam și pentru limbă! (Apahida). *Leontina Moga.*

— **Cea mai rapidă călătorie între Europa și America.** Depeșă din New-York: Vaporul »Lusitania« al companiei Cunard, a sosit la New-York venind din Europa.

Vaporul »Lusitania« a străbătut distanța aceasta în patru zile, 19 ore și 33 minute. Vasul a costat în urale de bucurie ale pasagerilor și ale mulțimei de pe mal. »Lusitania« vaporul cu turbine al soc. de navigație »Cunard« la dus dela Liverpool la New-York, a întrebuițat 5 zile, 6 ceasuri, 57 minute, întrecând pe cel mai iute din vasele de până acuma, pe »Deutschland«, cu 34 de minute. La întoarcere a venit în 5 zile, 4 ceasuri și 15 minute, bătând pe alt vas al liniei Cunard. »Lucania«, care aveă până acuma călătoria cea mai scurtă dela New-York la Liverpool: 5 zile, 7 ceasuri, 22 minute, cu 2 ceasuri și 4 minute. Și a fost timp rău și ceos.

Dela Quenstown până la Liverpool nu a avut timp frumos și a mers cu iuteală de 25 de noduri pe ceas, pe când în toată călătoria a făcut numai 22 și 58/100. Dar și de data aceasta lucrul care a plăcut mai mult călătorilor a fost că vaporul nu s'a lăsat clătinat de ocean, ca altele cu mașini ordinare, pe cari le-a întâlnit în drum.

— **Vapoare innămolite.** Se telegrafează din Odesa: Aproape de Odesa din cauza negurei dese, »Pruth« vapor care transportă militari, vaporul »Grigori Mark«, precum și vaporul englez de transportat cereale, anume »Proteus« s'au înășipat. Se lucrează la salvare.

— **Catastrofă pe linia ferată.** Se telegrafează din Londra că trenul expres care venea din Nord-vest alaltăeri noaptea a derailat la o curbă de lângă Shrevesbury. Au murit șase-spre-zece pasageri, mulți au fost răniți. — Trenul era com-

pus din patru vagoane de postă și mai multe vagoane de persoane. Până la Shrevsbury toate au mers în ordine, aici însă la o curbă a deraliat locomotiva, fiindcă conductorul nu i-a micșorat viteza. S'au răsturnat mai multe vagoane împreună cu locomotiva și într'un moment tot trenul a fost în flacări. Pasagerii strigau în desperare după ajutor. Trenul de ajutor numai târziu s'a putut pune în mișcare și până a sosit au murit mulți dintre răniți. Conducătorul locomotivei, fochistul și toți funcționarii de postă au murit. Numărul morților se zice e peste douăzeci.

— **Inundări în Franța și Spania.** Se vestește din Barcelona, că râurile Cardoner și Lobregar s'au revărsat și au inundat mai multe comune. Până acuma au murit doi oameni. Comuna Hanreva a fost inundată, în mai multe locuri s'a întrerupt circulația liniei ferate. Cu comuna Prat a devenit imposibilă orice comunicație din cauza inundației. Mai sosesc știri de inundații din Valencia și Tortosa. Din Paris se vestește că lângă Amelie les Bains râul Tech a ieșit din albie și a dus cu sine podul orașului. Șapte persoane și-au găsit moartea în valuri.

— **Cei 7 ani slabi.** Se scrie din Kairo: că în cercul învățaților cari se ocupă cu studiarea bibliei a produs mare senzație descoperirea egiptologului cunoscut Brugsch bej.

Brugsch bej a descifrat din hieroglifile monumentale ale unei biblîi din evul 17 înainte de Cristos, că pe vremea aceea pentru fructiferarea pământului era de lipsă esundarea Nilului care nu s'a întâmplat 7 ani unul după altul din care cauză în Egipt a domnit o foamete îndelungată.

Se știe că anul 1700 înainte de Hristos e datul începutului celor 7 ani slabi de cari vorbește Geneza. Această descoperire dă acestei părți din biblie un crezământ istoric.

— **Pasiunea unei milionare.** În partea orașului Ckago, unde locuiesc milionari, de un timp încoace adeseori s'au întâmplat spargerii. Acum s'a aflat că făptuitoarea e soția unui milionar din Milwank, d-na Romadkero, pe care au deținut-o. A declarat că dintr'un imbold irezistibil a săvârșit faptul. A luat și instrucție de spargere dela un fost deținut. Acesta o petrecea în căile ei, dar însăfârșit a denunțat-o. Se zice că e o damă tină și frumoasă și cultă. Bărbatul ei îi cumpăra anual cadouri de valoare și îi da pe an 2500 funți șterlingi pentru toalete. După aprecierea poliției d-na Romadken prăzile procurate din șase spargerii, le-a vândut cu două mii de funți șterlingi.

— **Estradarea principesi Monica.** Se vestește din Drezda, că pertractările între curtea Saxonă și dna Toselli, pentru estradarea principesi Monica s'au sistat, fiindcă dna Toselli pune asemenea condiții pe care curtea Saxonă nu le poate accepta. În urma acestora consulul german din Florenta a înaintat deja o reclamație la tribunalul civil de acolo pentru estradarea principesi. După reclamație curtea Saxonă pretinde estradarea principesi pe baza contractului făcut în anul trecut între regele Saxoniei și principesa Montignoso.

— **Conjunția liniilor ferate indiane cu cele europene.** Se zice că primul efect al acordului anglo-rus o să fie împreunarea liniilor ferate anglo ruse, prin Afganistan.

Emisarul Afganistanului ar fi aderat imediat la proiectul ca nouă linie care va împreuna liniile indiane cu cele rusești, să se construiască pe teritoriul său.

— **O grandioasă expoziție universală japoneză.** Se vestește din Tokio că guvernul japonez a aprobat hotărârea unui comitet de persoane influente de a se fixa anul 1912 pentru o grandioasă expoziție internațională japoneză.

Cheltuielile de organizare se socotesc la 50 milioane de franci.

Se fac mari pregătiri.

— **Calendarul Național** întocmit de redacția »Eoii Interesante« din Orăștie a apărut și ni-s'a trimis la redacție. E unul din cele mai îngrijite calendare ce să tipăresc la noi românii din Ungaria! Și vrednicindu-și numele de »național« aduce de tot interesante ilustrații (chipuri) din marele războiu între cele două mari neamuri: roman și dac, din a căror uriașă ciocnire a răsărit poporul nostru român. Are chipul celor doi protopărinți ai noștri: Traian și Decebal, puși față în față; chipul unui luptător

dac, steagurile și armele dace, rămășițele podului peste care a trecut Traian Dunărea; deputațiunea dacilor naintea lui Traian, apoi cum dacii își aprind înșiși cetatea, când se văd prinși în brâul de fer al romanilor! Și toate învăluite în o frumoasă descriere a încăierării celor doi uriași. Apoi chipul foarte frumos al noului deputat național dr. V. Lucaciu, chip de mândrii călăreț din România, defilând în pas mare; — și alta 40 de chipuri dela noi și din lumea mare printre cari și frumoasele chipuri sfinte.

Material de citit foarte interesant!

Pentru ceice vor să știe cum să pot trimite pachete ori bani la America, e arătat unde și cât e de plătit prin cele părți de lume și state ale lor,

Il recomandăm cu căldură că fiind foarte vrednic. Costă numai 18 cruceri (36 fileri) unu și 5 fileri porto de postă. Dela 10 exemplare în sus să dau 2 pe deasupra. Cereți-le la: »Administrația »Libertatea« în Orăștie (Szászváros).

— Aduc la cunoștință, mult on. public, că am deschis birtul „888“. Bucătărie foarte gustoasă, burgheză maghiară. Vinuri curate proprii. Bere de curte dela prima societate maghiară pe acții, pentru bere. Un păhar 16 fileri, păhar mare 24 fileri. Rugând părtinirea mult on. public, rămână cu stimă Répássy Pál.

— Săpun de viorea de Parma. Sub această numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de viorele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare se nu întrebuințeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Dela judecătoria și tribunale.

Țărani osândiți.

Oradea-mare, 15 Oct. Tribunalul de aici a pertractat azi procesul pornit împotriva țăranilor Moise Coș, George Coș și Ioan Berte, acuzați că la alegerea trecută din Tinca ar fi atacat pe jandarmi.

Țăranii au fost apărați de distinsul avocat dr. Aurel Lazar cu multă cunoștință de drept și mai ales cu multă căldură. Toți credeau, că în urma strălucitei apărări, în care dr. Lazar a arătat câte păfește bietul popor dela jandarmi și ce fac jandarmii la alegeri, — împrecinații o să fie mântuiți. Tribunalul i-a osândit însă, spre uimirea tuturor, dupăcum urmează:

Moise Coș 2 ani robie;
George Coș, 8 luni temniță și
Ioan Berte, 3 luni temniță.

S'a făcut apelată la Tablă.

Ultime informațiuni.

Din dietă.

— Ședința dela 16 Oct. —

Proiectul despre garanțiile constituționale. — Proiectul transacției.

Azi ministrul prezident Wekerle, cu ministrii colegi Kossuth și Andrassy au depus proiectele de legi:

1) despre garanțiile constituționale, care cuprinde patru părți, între cari largirea competenței judecătoriai administrative, regularea reciprocității dintre funcționarii de stat și cei municipali și ștergerea legii Szapáry, — și

1) despre încheierea transacției cu Austria, în formă de contract ca și convențiile internaționale.

Se prevede ridicarea cvotei, la cece naționaliștii au aclamat și aplaudat ironic.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 16 Oct. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ:

Grâu pe Oct. (100 klg.)	23.74—23.76
Secară pe Oct.	21.30—21.32
Ovăs pe Oct.	15.72—15.74
Cucuruz pe Mai 1908	14.16—14.18

INCHEEREA la 4 ORE:

Grâu pe Octomb.	23.60—23.66
Secară pe Oct.	21.20—21.26
Ovăs pe Oct.	15.68—15.72
Cucuruz pe Maiu 1908	14.06—14.08

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu

De Tisa — — —	23 K. 75—24 K. 15 fil.
Din comitatul Albei — — —	23 > 85—24 > 25 >
De Pesta — — —	23 > 85—24 > 25 >
Bănățenesc — — —	23 > 65—24 > 05 >
De Bacica — — —	23 > 75—24 > 15 >
Săcară — — —	21 > 05—21 > 40 >
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 > 60—15 > 80 >
> de cvalitatea II — — —	15 > 40—15 > 60 >
Ovăs > > I — — —	> > > > >
> > > II — — —	> > > > >
Cucuruz vechiu — — —	> > > > >
> nou	13 > 90—14 > 05 >

La toate boalele de plumâni

Emulsiunea SCOTT se poate folosi imediat. Emulsiunea SCOTT nu numai că vindecă părțile bolnave ale corpului, ci dă întregului organism putere și sănătate.

Emulsiunea SCOTT este un medicament specific de încredere

contra tuturor boalelor de plumâni

și nu e numai un mijloc sigur ci și ieftin. Puterea vindecătoare și nutritivă a acestui medicament constă în aceea, că la prepararea lui se întrebuințează materiile cele mai curate, mai fine și mai eficace cari există și mai departe preparățiunea originală SCOTT e nu numai gustoasă ci și ușor de mistuit.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 fil.

Se capătă în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunei vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut în Nr. 292 al »Bibliotecii pentru toți«.

»Odată«, amintiri, schițe și nuvele de: Em. Gârleanu.

Prețul 30 bani, de vânzare la toate librăriile.

A apărut Nr. 9—10 din revista »Lectura« cu următorul cuprins: Sfârșitul lumii de Flammation. Cât pământ îi trebuie unui om, nuvelă de Tolstoi. Iarna, poezie de H. G. Lecca. Vieța lui Iisus de Renan. Popasul țiganilor, poezie de Geibel. Martirul, nuvelă de G. d'Annunzio. Princesa Mary, roman de M. Lermontov. Ateism de Voltaire. Din carnetul unui judecător de I. Al. Brătescu-Voinești. Nunta Zamferei, poezie de G. Goșbuc. Din țara vrăjitorilor. Maxime în versuri din liter. sanscrită. Crinul din vale, roman de Balzac. Bătălia pierdută, poezie de V. Hugo. Slănic, poezie de G. Tutoveanu. Sonet de M. Eminescu. Proverbe germane. Vieța măiestrului Mascagni.

Prețul acestui număr dublu, foarte bogat cu cuprins este 70 bani.

Abonamentul 3 lei pe an în țară, 6 lei în străinătate.

Redacția și administrația str. Vânători Nr. 14, București.

Poșta Redacției.

I. în Vidra. Bine. Dar vedeți să faceți treabă.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichiu.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de ghiată (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce suferă de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélseh îmi scrie următoarele:

Spiritul de ghiată l'am primit cu mulțumită; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepirea gâtului și odată la durere de cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce suferă.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut

Minunatul **Spirit de ghiată** a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de ghiată (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de ghiată.

Atkár Bander Gábor, măsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e laudat **spiritul de ghiată.**

Aceste puține specimene dovedesc eselența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

Să ne ferim de imitațiuni.

Din cauze familiare se vinde în grabă o

ospătărie

cu grădină, popicărie și cu tot aranjamentul

pe lângă preț redus.

A se adresa la administrație.

4-5000 bucăți

de riparia portalis altuite
— — în butuci — —

struguri de dessert

:: :: de prima calitate :: ::

se poate căpăta la

Dr. Schmidt János

Arad, strada Batthányi 28. (etag II.)

Oltoirurile se pot vedea pe buturci în vie lângă stația — A. Cs. E. V. Szt.-Tamás. —

Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din lume!

Crema de față Regina

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost premiată.

Crema Regina curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. Un borcan 1 cor. 40 fil.

Pudra Regina se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele de pân' acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roză și cremă. O șcutulă 1 cor. 40 fil.

Sapunul crema Regina e sapunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumșetarea feței. O bucată 70 fil.

De vândut în laboratorul chemical a lui

Temesváry József, apotecar
SZEGED, Petöfi Suğár-ut

și la **Török József, apotecar, Budapest, Király utca.**

Oltoiri de struguri
expediază, garantând desol asortiment bogat, care de ani e recunoscut de primii și cel mai trainic:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep
proprietar: **Caspari Frigyes, Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).**

== Poffiti și cereți prețuri curente ilustrate! ==

Din prețul curent se pot cere scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai totați informațiuni dela persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris, despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

Rușăm a observa firma!

Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni haine bărbăteșii folosite, blăni de călătorie, mobile folosite, casse „Wertheim“, dulap de ghiată, unelte de călărit, hamuri, puști și fere vechi, precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500 bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de mobile se află pe Arpad-tér nr. 5 în colț (în casa bisericii izraelite)

După aorință merg și acasă și în provincie chemat print'o carte poștala.

Cu toată stima **IULIU HERZFELD.**

DISTINS CU PRIMA DIPLOMĂ.

Szikszy József

fabricant de instrumente muzicale

Nagyvárad, Nagy Sándor u. 1. (Fő-utca sarok.)

Recomandă

VIOLINELE

fabricație proprie,

precum și alte instrumente, așa

instrumente de suflare din lemn și alamă,

harmonice, flașnetă, fluere, ocarine, citere, cimbale.

Tot așa primește repararea a tot felul de instrumente cu prețuri ieftine și lucrare artistică.

Repararea de orgă mare și harmonium.

Preparațiuni de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás fürdő

noi aranjamente

expediază în afară de cartel o cantitate ori cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

natural, chemic, din isvorul de acid-carbonic din băile Buziás, pentru prepararea apei gazoasă (soda) pentru restauratori și alte scopuri industriale.

Nu se poate cantunda cu acidul-carbonic artificial care e mai fără spor. ● Serviciu de încredere, conștiincios!

Ape minerale și medicale de Buziás

in sticle de 1 și de 1/2 litre.

Au un efect neîntrecut pentru boale de inimă, rimich și beșică.

Apă de masă de prima calitate!

Lămuriri servește cu plăcere:

„Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn“.

Adresa telegrafică: Muschong, Buziásfürdő. — Telef-interurb. 18.

ȘCOALA DE POMI ȘI TRANDAFIRI a lui

Szabó István

UJ-SZEGED, Főfasor nr. 35.

Recomandă cam 140,000 bucăți de 1, 2, 3 și 4 ani, altoi inobilitați de meri, peri, gutui, naspolya, cireși, vișini, caiși și perseci, așa mai departe pruni și ringloți, în esemplare frumoasă și drepte, cu rădăcină sănătoasă.

— Pomii se pot comanda în tulpini mici, semi-mici și înalți. —

Prețul: 100 bucăți 40—60 cor. esemplare înalte pentru alu 100 bucăți 70—80 cor.

Trandafiri înalți, din pământ liber, diferite soiuri, 80—200 fil. Tufe de trandafiri nobilitați din rădăcină, din pământ liber esemplare frumoase, tari de soiurile cele mai bune bucata: 40—50 fil. — Trandafiri cari se urcă „Crimson Rambler“, în lungime 1—2 metri prețul unui esemplar 40—60 fil. — Teiu cu frunze mari, esemplare tari bucata 2 cor. — Pomișori selbatici 500,000 bucăți, cei mai mulți transplantați, Se pot comanda meri, peri, Pronus Mirabolan, Pronus Mahalék, perseci de toamnă și galbeni, 1000 de bucăți 10—30 cor.

Mare asortiment de salcrămi rotunzi și piramidați. Thuja Compacta și Piramidalis depozit mare în preț ieftin.

Vă rugăm să cereți catalog de nume și prețuri îl trimitem gratuit.

Am onoare să aduc la cunoștința on. doamne că

— Atelierul nostru —

de confecționarea rochiilor pentru doamne

(care se află în Arad, edificiul teatrului, etagiul II, în dreapta pe partea pieței Libertății)

I'am îmbogățit cu

un depozit de pălării de dame

moda cea mai nouă.

Și suntem în situația favorabilă de a putea vinde articolele noastre moderne cu prețuri reduse.

Cu stimă: **Surorile Wolf.**

Tot aici se primesc fete istețe cari volesc să învețe.

Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru provedere cu apă și iluminare precum și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice

este escelentă

Spirtul Reuma

Incercat de alătea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

Numai articole bune

se pot căpăta la

HEGEDŰS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad

ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călătorie, cosmeticuri franțuzești și englezești.

FRÁTER és DÖMÖTÖR

cancelaria de arhitectură diplomată

ARAD, STRADA SALACZ GYULA NUMĂRUL 1.

Primește:

măsurarea, regularea, comasarea, parcelarea, orașelor, comunelor, și a domeniilor precum și tracirozarea, plănuierea și construcția terenurilor de pădure și industriale.

Specialiști:

în plănuierea și înființarea regulărei de ape și a apeductelor.